

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1. gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 28. listopada 1879.

List 48.

Tri himne v slavo brez madeža Spočete.

(Po brevirju poslovenil J. Bilc.)

I.

Praeclara custos virginum.

Devic mogočna varhinja,
Božanstva Mati čista vsa,
Ti vhod v nebeške slave dom,
Naš up, ponos nebeščanom.

Med ternjem bela lilija,
Prezala golobičica;
Devica, s ktere zeleni
Zdravilo ranam vsih ljudi.

Prot zmaju stolp močan vaikdár;
Luč, v katero v sili zrè moruar,
Zvijač sovražnih nas varuj,
Nad nami s svojo lučjo čuj.

Krivíc temote reši nas,
Golj'fivih stèz obvari nas;
Pokaži nam zmed toljko zmót
V nebesa varno, pravo pót.

Naj, Jezus, slava Ti doní,
Ki se rodil iz Deve si,
Z Očetom, z Duhom blaženim
Na večne čase slávljenim!

II.

Quem terra, pontus, sidera.

Glej, zemlja, morje, zvezdice
Častijo, molijo, slavé
Vladarja trojnega svetá:
Marije tempelj ga obdá.

On, komur luna, solnce vse
Na vekomaj pokorno je:
Oblite z milostjo z višín
Poslane Deve čiste sin.

O, Mati blažena vaikdár,
Prejela si nebeški dar.
On, ki premodro vlada svét,
V zaveze skrinji je objét.

Po angelu pozdravljena,
Po svetem Duhu obséčena,
Po Tebi, Deva izvoljena,
Je žeja ljudstvom spojnena.

Naj, Jezus, slava Ti doní,
Ki se rodil iz Deve si,
Z Očetom, z Duhom blaženim
Na večne čase slávljenim.

III.

O gloriosa virginum.

O Deva Ti preslávljena,
Nad zvézdice postávljena,
Glej, Njega, ki je Stvarnik Tvoj
Zavijaš Detice v povój. —

Kar vzela Eva nam nekdáj,
Nam vračaš Ti po Sinu zdaj.
Da pridemo v presrečni kraj,
Objokanim odpiraš raj.

O vrata kralja blagega,
Dvorana solnca svitlega:
Življenje dala Deva vaim,
Zapojmo z glasom radostnim.

Naj, Jezus, slava Ti doní,
Ki se rodil iz Deve si;
Z Očetom, z Duhom blaženim
Na večne čase slávljenim.
Amen.

Za osmi dan grudna.

(Petindvajsetletnica po razglašenji neomadežanega Spočetja.)

(Konec.)

So li sv. očetje in cerkveni pisatelji na krivi poti, ako o grehu tako ostro govorijo? Sv. pismo poterjuje njihove izreke. Prerok Izaija zdihuje nad grešnim ljudstvom izraelskim ter jim predstavlja v podobi revnega telesa, kako gerda postane duša z grehom. „Gorjé grešnemu ljudstvu — govori on — ljudstvu, pogreznjenemu v krivičnosti, semenu hudobnemu, pokvarjenim otrokom! Zapustili so Gospoda.“ Kakovi pa so? „Od pete do

glave nič ni sdravega na njih; nič kakor rane, gerbi in tvorovi, ne obvesani, ne s oljem oblaženi." (Jn. 1, 4. 5.)

Res, tako je! Kaj bi videli, ko bi svojo dušo mogli gledati s telesnimi očmi, dokler je s težkim grehom omadežana. Vidili bi jo povsem ognjušeno; vidili bi, da sama sebi ni podobna, — pravi eden cerkvenih pisateljev.

Ko je bilo izraelsko ljudstvo vsled svojih pregréh in opacin odpravljeno v sužništvo, tožil je in jokal prerok Jeremija oziraje se na puste in zapuščene sidove jeruzalemske ter je med drugim izrekel besede: „Kako je otemnelo zlató; premenilo se je čisto zlató!“ (Jer. Thren. 4, 1.) „Lice jim je črneje od ogija.“ (4, 8.)

Istimi besedami mogli bi tožiti tudi na duši s smertnim grehom omadežani. Kje je ono zlató božje milosti, ki nas je delala toliko dragocene pred očmi Božjimi? Kje je lepota tiste milosti, s katero nas je Bog ogernil v belo obleko nedolžnosti? Z grehom smo jo napravili! Grešnik zgubil je vso duhovno lepoto; duhovni žarki so mu otemneli; postal je gnjus pred Bogom. Ko bi grešnik s telesnimi očmi vidil svojo duhovno gnjusobo, kako li bi mu bilo pri srcu? Brez dvoma bi s sporskornim kraljem ves prežaljen in solzen klical: „Opèri me dobro brezpravičnosti moje in greha mojega očisti me. — Umij me, in bodem beleji od snega.“ (Ps. 50, 4. 9.)

Kaj nam pripoveduje sv. pismo o dveh prvih grešnikih, Adamu in Evi? Kadar sta jedla prepovedani sad in storila greh, odperle so se jima oči. Začela sta se sramovati. Skrijeta se in ne derzneta se na beli dan. Bog kliče Adama. Ali Adam se boji, se skriva; neče na svetlo. In Bog mu očita, zakaj da je jedel od prepovedanega sadu. — Bog jima je odperl oči, da sta zraven telesne vidila tudi veliko svojo dušno nagost; spoznala, kako je njihova duša onesnažena. V tej gnjusobi nista si upala stopiti Bogu pred oči.

Prav tako gol, gerdoben, gnjusoben, oduren, ostuden na duši je grešnik. S kako neverjetno zaslepljenostjo, terdokornostjo, prederznostjo še se prederzne hoditi pred očmi povsod pričujočega Boga, pred katerim je gnjusoba, ogavnost, ostudnost. Kristjan-grešnik zapira svoje oči pred lučjo vere, ki mu pravi, kar je nekdanj sporočil Bog mlačnemu episkopu Laodicejskemu, namreč, da je v stanju (smertnega) greha, reven, siromak, epal in gol pred Bogom. (Apoc. 3, 17.)

Bog na svetu ničesar ne sovraži, ne naj strupeneje živalice, ne naj ogavnejega črviča, — nič vsega tega, kar mi ljudje čertimo, studimo. Sv. pismo govori (Sap. 11, 25.): „Ti ne merziš ničesar, kar si storil.“ Ne, ne ene stvarice ne čerti Bog. Edinega grešnika sovraži. „Sovražiš vse, ki delajo brezpostavnosti.“ (Ps. 5, 7.)

Kolika ostudnost mora toraj biti greh pred očmi Božjimi! Bodi bogat, bodi mogočen, bodi učen, bodi lep, bodi naj popolnejši človek na zemlji, imej vse mogoče prednosti narave in sreče; — ako si v grehu: te sovraži Bog. Bog te morsi večno, ako ne prenehaš biti grešnik.

Ako človek vé Božjo voljo in zapoved, pa jo kljub temu prestopa: reano pokazuje, da zadovoljenje njegovih strasti mu je vse, a nič Božja volja in zapovedi; on tako zamenja sebe z Bogom; božjo krono, božjo čast izdaja svojim grešnim željam. Skazuje meržnjo zoper Boga, teptá njegovo neizmerno veličastvo. To je pa ravno ono, kar pravi sv. Avguštin, da je greh upor zoper Boga v mislih v besedah in v djanju.

Kolika je to sloba! Ako razžalimo človeka nesnane, ki nam ni storil ne ala ne dobrega, ne bi li to bila žalostna slobnost človeškega serca? Pa ako razžalimo prijatelja, kateri nam je storil mnogo dobrega,

kdo bo smeril tako černo nehvaležnost? Še več! če dobrote, ki nam jih je darovala milostivna roka, obračamo na slo, da njega serdimo; ni li to satanska hudobija? Sedaj pa, nesrečni grešnik, ki le samo na sebe misliš in svoje pregrešne želje paseš, naj večega svojega Dobrotnika in prijatelja pa pozabiš: sedaj poglej sam sebe od verha do tal, pa reci: kdo mi daje obleko, hrano, kdo zemljo, ki me nosi; zrak, ki ga diham; solnce, ki me ogreva?... Niso li vse to darovi, ki nam jih daje milostljiva roka Gospodova? Pa kako mi obračamo vse te neštivilne in vzvišene blagodare in dobrote?

Kaj bi mi rekli, ko bi berač za miloščino, ki smo mu jo darovali, kupil strupa, da nam z njim zavdá? A kaj da se nam reče, ki tako ravnamo z Bogom? Z življenjem in zdravjem kupujemo grešne veselice; s razumom kupujemo goljufije, prevare, ovade, obrekovanje zoper bližnjega; s pametjo neapodobne misli; z jezikom preklinjanja in zaničevanja!... Taka je naša nehvaležnost do Boga, naj večega Dobrotnika, da mu za vse dobrote povračujemo slo!

Toliko neprijateljstvo grešnikovo zoper Boga slušuje, da se Bogu zamerzi grešnik, da mu utegne svojo milost, pa da ga prepusti njegovim končnim strastim in poslednjič pogubi in zaverženju.

Sv. adventni čas je nastopil. Po cerkvah naše katoliške domovine glasijo se iz tisočernih pobožnih serc prelepe pesmi Mariji v čast in slavo. Neštivilno kristjanov po pravovernem svetu ob tem času sprejema sa. sakramente, čisti svojo vest. Bodemo mar mi zastali? Ne bodimo med številom onih nesrečnih, ki božične praznike obhajajo v starem dušnem kvasu. Vedimo, da Bog — ničesar ne sovraži; samo grešnika čerti, dokler se ne spreoberne „a viis suis pessimis“ — od svojih prehudih potov. Obžalujmo toraj iz globočine serca, ker smo žalili Boga, samo svetost. Poiščimo si in prikerbimo zopet zgubljeno belo obleko milosti v čisti spovedi, ter svoj dobri sklep vresničujmo s pravo pokoro in poboljšanim življenjem. Vzemimo si za izgled ono, pri kateri ne najdeš ne lastnega ne izvirnega greha, — Marijo. Priporočajmo se ji, da naj ona za nas posreduje — „srednica naša“ — da bi vredno prejeli sveto Obhajilo — vendar zdaj o njeni 25letnici. Srednico vseh po Jezusu nam zasluženih milosti prosimo za njeno mogočno pomoč pri Bogu, da ostanemo stanovitni. Pozdravljajmo jo radi in priserčno z angelovimi besedami: „Ave Maria! Gratia plena! — Češena Marija, milosti polna!“

M. K.

Mašnik pri ollarji in verniki pri Božji službi.

(Dalje.)

Mašnik se globoko priklone, sklenjene roke dene na oltar tako, da se s mezincema dotika prednje strani oltarja, drugi del rok je med njim in med oltarjem. To zaznamuje, da mašnik je posredovalec, po katerem verniki svoje potrebe, molitve, prošnje na oltar pokladajo in po njem milosti vernikom iš nebés prihajajo.

Večkrat so roke med molitvijo operte na oltar. Zakaj? Zato, ker daritev na oltarji je podlaga uslišanja in moč naše molitve je operta na zedinjenje z visoko-sveto daritvijo in s zasluženjem Kristusovim.

Kadar ima ena sama roka mašnikova opraviti, takrat druga vselej na oltarji počiva. To je znamenje mirne, slovesne častitljivosti, s katero se sv. daritev obhaja, znamenje visokega spoštovanja pred veliko skrivnostjo.

Pa ne le oči in roke mašnikove kažejo pobožnost in spoštljivost, tudi telesno obnašanje je primerno viso-

koslavni daritvi. Mašnik pri oltarji se derži po konci, pa spodobno. Po konci, ker je kakor namestnik Kristusa, velikega Mašnika, s tako visoko častjo obdaran; spodobno, ponižno, ker se zavé svoje lastne nevrednosti.

Mašnik pri oltarji se velikrat z glavo priklone; ti prikloni so globoki, srednji in prosti ali mali. Globoko se priklone mašnik n. pr., kadar pride k oltarju, ker križ ga spominja na imenitno djanje, ki ga bo zdaj opravljal. Prosti priklon naredi, predenj gre od oltarja, ker takrat po prejetji najsv. Zakramenta ima Gospoda in Boga v svojem srcu.*) Če pa je sv. Rešnje Telo v tabernaklju, se priklone s koleni, in če je izpostavljeno, pa poklekne.

Telesno obnašanje pri oltarji tedaj, kakor je zapovedano, je vse skozi blago, spoštljivo, častitljivo, primerno imenitnemu opravilu. Tako hoče sv. Cerkev, tako hoče Bog, kterege mašnik namestuje. Lepo, spoštljivo, častitljivo mora biti pri sv. maši tudi obnašanje vernikov. Oči in roke naj bodo obrnjene k Bogu, — na oltar. (Bog ne daj: rok v žepe vtikati, jih zadej na herbtu imeti, kar se pri nekterih v hudo spotikanje dobrih vernikov godi. To ni le gerdo in nespodobno, ampak popolnoma neramno! Si mar zato prišel k najsvetejšemu opravilu, da ga boš tako nespodobno skrunil?) „K tebi povzdigujem svoje oči, ki prebivaš v nebesih. Glej, kakor oči blapcev na roke svojih gospodarjev, kakor oči dekle na roke svoje gospodinje: tako gledajo naše oči na Gospoda, našega Boga, dokler se nas ne usmili.“ (Ps. 122.) Naj se popraša vsak vernik pri sv. maši, kam so njegove oči obrnjene? Ali so obrnjene na pričujočega Odrešenika in na vse sveto opravilo? Pa saj ne, da bi neoberzdano se ozirale zdaj na eno, zdaj na drugo stran, — zdaj na to, zdaj na uno osobo, — zdaj ne mara celó nazaj, na kor, kadar je kako posebno pevsstvo, godba itd.! S kakošno zvestobo skerbimo za sveto spodobnost, za spodobnost posebej oči? Kdor po sunanje ni zbran, spodoben, tudi v znotranjem ni zbran in spodoben. Ali so roke sklenjene k molitvi, ali pa je njih deržanje vnémarno, ali celó nespodobno? So li k Bogu povzdignjene, ali pa celó na tem svetem kraju služijo nečimurnosti? Oči in roke — tudi morajo v cerkvi biti orodje pobožnosti.

Premiali mašnikovo priklanjanja s glavo, in vidil boš, če ni vsak mašnikov priklon živ nauk, razumljiva beseda za pričujoče. Kdo se uklanja?... Glava! Kaj vse hudega se snuje v človeški glavi! Glava je sedež človeške prevzetnosti; le poglej, kako se marsiktera glava celó v cerkvi povzdiguje, kako je preokinčana, nališpana; kako so lasje nenaravno presukani; kaj vse vidiš na glavi, na obrazu, na vratu itd.! V glavi se zbirajo ošabne, prederzne, nečiste, prekanjene misli, v glavi se le-té redijo in poživljajo; tam se spočenjajo napihnjene osnove in premnoge Boga in ljudem škodljive reči. Kristusova glava je bila svoje dni s ternjem kronana; Kristusova glava se je nagnila v smerti, da se je njegova ponižnost, njegova odpustljivost, njegova potepeljivost in ljubezen, s katero je vaim naproti prišel, tudi na križu očitno pokazala. Mašnik pri sv. maši velikrat glavo nagne; s tem Kristusov izgled posnema, s tem vernike opominja, da naj njih misli bodo Kristusove misli, da v njihovi glavi mora sedež imeti Kristusova ponižnost. Kristus je na oltarji, kristjani so okrog Njega, — kristjani naj se po Kristusovo obnašajo. On je naša glava, mi Njegovi udje: ne smemo Mu nasproti delati. Marsikteri glavo tako visoko visoko nosijo — v cerkvi celó; kaj še le zunaj cerkve; več ponižnosti, več

spodobnosti bi jih pred Bogom in pred ljudmi delalo bolj priljubljene. To-le milost nam Bog daj: vaim se tako obnašati, da se bode tudi o nas reklo: „Bil je uslišan sarad svoje spoštljivosti.“

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Petindvajsetletnica po razglasenji neomadežnega Spočetja Marije Device) Visokočastitljivo knezoškofijstvo v škofijskem listu št. 13 naznanuje:

„Po večstranski spodbudi, naj bi se na prav poseben način obhajal osmi dan grudna, kateri dan je pred 25 leti za verako reanico bil razglašen nauk o neomadežanem Spočetju presvete Marije Device in Matere Božje, in na prošnjo več škofov za podeljenje odpustkov za ta dan, so sv. Oče Leon XIII podelili popolnoma odpustek, ki se zamore obrniti tudi za duše v vicah, in zadobiti se ne le na praznik sam (čistega Spočetja), ampak vso osmino.“ — Nasleduje določilo Rim ko v tem oziru za vesoljni svet.

Iz Ljubljane. (P. Franc in „obrežje dobrega upanja“. Delavski „azil“ v Banjaluki.) Pred 14 dnevi je šel iz Bosne skoz Ljubljano preč. P. Franc, prior redovnikov Trapistov v Marija-Zvezdi, in podal se je bil v Augsburg, kamor je prišel preč. gosp. škof iz ježno-afrikankega obrežja, ter sta se imela ondi dogovoriti zaradi prepeljave in naselbe redovnikov Trapistov v Zuluško deželo. Preč. P. prior še ne bode tako hitro tje popotoval; imel bode poprej zveršiti še mnoga opravila v Rimu, v Parizu, v Londonu. Če ostane sam v Afriki, ali se verne v Bosno, še sam ne vé. Na vsak način bi bilo želeti, da bi tako silno delavni gospod in dobrotnik Bosne ne bil zgubljen za to deželo, posebno tudi ker on je mož, ki vé turčina in marsikterega drugega rogo-vileža v kozji rog vgnati, kakoršnim ni vsakdo kos.

Med drugim zdaj Trapisti ustanovljajo v Bosni silo važno novo napravo, namreč: pribežališče ali „azil“ za delavce. V to napravo bo sprejet vsak delavec od 15. do 50. leta starosti, kateri bo hotel s vaim preskerbljen biti, se tudi vsakterih koristnih reči izučiti in pošteno po keršansko živeti. Ti delavci ne bodo navezani na poste in terde trapistovske pravila; imeli bodo oddih pri delu, svoje poštene razvedrila, nauke, obleko, sploh vse potrebne reči, in vdeleževali se bodo v nekem oziru tudi duhovskih dobrót tega reda. Kdor bo imel veselje, se bo lahko izučil in pripravil, da pojde kakor delavski misijonar v Afriko, ali tudi, da sam v red stopi, ako bi se poklicanega čutil. Plače, se vé, da ne bodo druge dobivale, razun da bodo za vse telesne in dušne potrebe dobro oskerbljeni. Čez kaj časa zaupljivo dobimo pravila te naprave, ki bo za odrašene nekako to, kar so znani „azili“ za male.

Iz Ljubljane. (O Pariški bratovščini za duše v vicah.)*) Pobožna devica Evgenija Smet ali kakor se sploh imenuje Marija od Previdnosti (roj. 1825, † 1871) je ustanovila na Francoskem posebno družbo devic dušam v vicah v pomoč. Ta družba je bila od sv. očeta Pija IX potejena in l. 1859 v duhovni red povzdignjena pod imenom družba „pomočnic za duše v vicah“ (Société des Religieuses Auxiliatrices des âmes du purgatoire), in se je kmalu ne le po Francoskem, ampak tudi na Angleško in v Belgijo in celó v daljno Kino razširila, da zdaj že 10 samostanov šteje. Nune tega reda

*) Gl. Betrachtungen über die heil. Messe. Platzweg, str. 148.

*) Naslednje sporočilo iz Pariza je sicer že drugej nastanjeno, pa na posebno željo naj ga prinese še „Danica“. Vr.

se posveté za ves čas svojega življenja reševanju ubogih duš iz vic. V ta namen se savežejo za duše v vicah moliti, terpeti, delati, bresplačno streči naj bolj zapuščenim bolnikom in revežem, ktere na njih domu obiskujejo, jim donašajo živeža, jih tolažijo, na srečno smert pripravljajo in večkrat jim tudi primeren pogreb preskerbijo; — vse te tolike in druge dobre dela pa Bogu darujejo za duše v vicah.

V Kini, kjer že tudi dva samostana imajo, delajo in se trudijo še posebno za poduk in spreobrnjenje nevernikov in lepo število otrok kakor tudi odraslih pripeljejo vsako leto v naročje Jezusovo sv. Cerkve in v nebesa.

Blaga vstanoviteljica, želeča privabiti vse ljudi, da bi na pomoč prišli terpečim dušam v vicah, vstanovi sraven še „bratovšino častnih udov“, kateri stojé v tesni zvezi s prej omenjenimi redovnicami in se vseh njih dobrih del vdeležujejo. Sv. oče Pij IX so jo poterdili in ji podelili veliko odpustkov. Razširila se je kmalu slasti po Francoskem in razširuje se zmirej dalje in že šteje veliko škofov in duhovnov, redovnikov in redovnic, kakor tudi svetovnih ljudi. Tudi na Kranjskem je že vpeljana ta bratovšina s dovoljenjem prečast. Ljubljanskega škofijstva od 11. pros. 1879, in pristopilo je k nji dosdaj že okolo 900 udov. Sej dolžnosti, ki jih bratovšini udje prevzemó, so majhne in lahke, namreč vsak dan v kratkem obuditi tri božje čednosti s pristavkom: „Moj Jezus, usmiljenje!“ križe in težave vsacega dneva darovati za duše v vicah, in nekoliko grošev na leto dajati za misijone v Kini. Nasproti pa samorejo zadočiti mnogo odpustkov, in njih ranjki sorodniki se vdeležujejo vsak mesec nad 950 sv. maš, ki jih udje duhovskega stanú za duše v vicah na bratovski namen bresplačno opravljajo, in 38.000 sv. obhajil, ki jih redovnice in redovniki bratje vsak mesec v ta namen darujejo.

Res je tedaj posebnega priporočevanja vredna ta bratovšina, ker z njo se dosega ta imenitni dvojni namen, da se pomaga ubogim dušam v vicah in podpirajo se misijoni za razširjanje naše sv. vere v Kini, kakor je slasti razvidno iz naslednjega preč. gosp. proštu dr. Jarc-u od čast. višji prednice gori imenovanih redovnic iz Pariza 11. aprila t. l. pisanega lista. Glasi se tako-le:

Paris, 11. aprila 1879.

Gospod prošt!

Prečastita naša mati višji prednica mi je ukazala odgovoriti na vaše drago pismo od 2. aprila, ter Vam sporočiti o tem, kar želite, da bi se pomočna družba za duše v vicah ložej razširjala.

Naša čast. mati se Vam, g. prošt, močno zahvaljuje za sporočilno pismo; popolnoma je zadovoljna s vsem, kar ji Vi pravite. Naša mati odobrava vse, kar se nahaja v pojasnilu in kar se Vam sdi pripravno, da bi se sprejelo v oddelek „terpeti“; sama za koristno spozná, da daste natisniti tako, ker vi prav mislite. Gledé podpisa svojega, meni, da ga pridjati ni treba, posebno naj se omeni le pogodba, ktero Vi, g. prošt, z njo sklenete; zato izbriše ona pristavek: „S posebnim dovoljenjem“.

Ker vi g. prošt pravite, da se nekteri spotikajo nad tem, da bi se letni prineski častnih udov pošiljali na Francosko, jih pa pošiljajte našim redovnicam naravnost v Kino! Za zdaj se prineski ne morejo pustiti v Avstriji, kajti družniki bi se ne mogli vdeležiti dobrih del vstavov, ki jih nam dani milodarovi vsderžujejo, ako bi jim sami nobenih darov ne prinašali; sej vsa dela in opravila naša so bresplačna. Imamo enkrat v ljubi Avstriji kak samostan, česar se vsakako čdasoma nadjamo, potlej ne bo nobenih saderžkov več prineske pošiljati tisti hiši.

Kar se tiče neposrednjega pošiljanja denarjev v Kino, imate g. prošt, kakor želite, ta napis (adreso): „Chine, Madame la Supérieure des Auxiliatrices des âmes du purgatoire — Rue Montauban — Concession Française. — Changhai.“

Zdaj Vam g. prošt, ako dovolite, v ti zadevi hočem to nasvetovati, kar zvediti Vam bo gotovo ljubo. V Kini nimajo veljave nobeni bankovci in nobeni evropejski denarji, veliko se mora tam zgubiti, ako se tam denar samjenja. — Zamorem Vam naznaniti način, kako se dozdej navadno tje pošilja; kajti ravno sem došla iz našega misijona iz Kine, kjer sem bivala blizu 12 lét, kamor sem se bila podala precej pri prvem poslanstvu leta 1867 in sem v rokah imela vsa opravila, katerim se posvečujejo naše sestre v Kini, ker bila sem prednica od leta 1871 do tega leta.

Pogodili smo se z glavnim samostanom v Parizu, kjer smo eno sestro bili postavili nalašč za pošiljanje reči v Kino: vsi nam namenjeni milodari se imajo shraniti v glavnem samostanu, ki je prevzel nalogo, nam isročiti vse, kar mu je bilo dano za nas. Kineska prednica bo Vam, g. prošt, potem kadar po enkrat na leto zanjo poslano stvari prejme, poterdilo prejetega poslala, tako bo vse v redu, brez kake škode, ako Vam dopade tako delati.

Ker Vi za več sporočil iz Kine prosite, mi je naložila naša č. mati Vam vstreči, in skušala bom po moči na Vaša vprašanja odgovoriti.

Leta 1867 vzdigne se nas 6 pomočnih sester in sicer dvakrat na pot, ker zarad premajhnega prostora nismo mogle vse na enkrat v tisti ladiji odpeljati se. Prečastiti gosp. Languillert, škof Changhaiski, ki je po spolnjenih 36 letih svoje apostolske službe v Kini ravno mesca decembra p. l. umerl, odrine 19. oktobra iz Mar-seilla s čast. materjo presv. Serca (sacré Coeur) in s menoj služabnico Vašo. Naslednji mesec pridružijo se nam še 4 druge v Kini. Leta 1871 poklicana je bila č. mati presv. Serca nazaj na Francosko po smerti naše vstanovnice in zvoljena za najvišji prednico. Umerla je 4. januarja 1877. Od l. 1867 poslanih je bilo 26 sester pomočnic iz Francoskega v misijon, 2 izmed njih ste umerli v naj boljši mladosti za nevarno merslico vsled škodljivega osračja, druge pa, katerim v tisti deželi živeti zdravje ni pripustilo, so se povernile v Evropo. Zdaj jih dela 27 iz Evrope in 13 iz Kine za razširjevanje naše sv. vere v 2 naših hišah (stanovališčih, naselbinah) v Kini; novicijat šteje šest udov in jih bo kmalu osem.

Iz pisma Vašega razvidim, da menite gosp. prošt, kakor da bi po več samostanih razširjene bile sestre pomočnice v Kini; to pa nikakor ni tako. Evropejecem je le v nekterih mestih dovoljeno stanovati, mi se smemo naseliti samo tam, kjer nam pogodbe za to pravico dadó, drugej bi nikakor varno ne bilo. Tudi se vsa naša opravila sveršujejo v teh dveh hišah, ktere bi se oziroma njih raztege utegnile bolje imenovati naselbine. V kratkem Vam hočem povedati o raznih vstavih, ki so tam združeni, da bote imeli zapopadek o teh naselbinah, katerim na korist se obračajo prineski častnih udov.

Eden teh dveh je izključljivo namenjen za kineska dela. Ta obsega sirotišnico, odgojilnico, vereučilnico, vnanjo šolo, bresplačno lekarno, novicijat za redovnice Marijnega darovanja in novicijat naše družbe.

1. Sirotišnica šteje 27 otrok, ki se v nji vsderžujejo in odgojujejo, potem pa preskerbé in dobrim kristjanom v zakon dajejo.

Slepi (tacih je v Kini veliko), hromasti, slaboumni itd. ostanejo pri nas, ker jih nikamor pripraviti ne moremo; le-ti so vsi skupaj v nekem posebnem poslopju, kakor v nekaki bolnišnici, kjer jim v duhovnem osira

nič ne manjka in se, kolikor le mogoče, zanje skerbi. Do 300 otrok sprejememo na leto, veliko jih pomerje, ker so slabotni in revni in večidel že prej bolehní, preden jih k nam prinesó. Sirotišnica je semenišče pravih in dobrih kristjanov; ti otroci od mladega odtegnjeni poganskemu vplivu se navzemó keršanskega duha, ker le dobre zgledé okrog sebe vidijo. Dober vseh nam je že mnogo tolažbe prinesel, ter več oženjenih ali omoženih naših sirotišnih gojencev je z besedo in dejanjem že precej koristilo v okolici.

2. Odgojilnica. Preteklo leto je bilo v nji 85 mladih hčer keršanskih rodbin. Tam dobivajo v kineškem jeziku odgojo in poduk keršanski, učé se ženskemu spolu potrebnih del, šivati, veziti, cvetice delati itd. V odgojilnem zavodu razločujete se dve versti, prav za prav tako imenovana gojilnica, in apostolska učilnica, kakor jo mi zovemo. Mlade dekleta, iz katerih obstojí ta vstav, se v njem pripravljajo za učiteljice v pospeševanje misijona. Iz teh odgojenk dobivamo domačih redovnic in tudi družbenice reda darovanja Marijnega, o katerih bo pozneje govorjenje, izhajajo iz tega vstava.

3. V veroučilnico prejemajo se poganke žene in dekleta, ktere želé podučene biti v naši sveti veri.

4. Naše sestre vzdrževajo tudi vnanjo šoto, ktera šteje 60 otrok iz vasi in okolice.

5. Ena sestra domorodka, ki se je naučila kineškega zdravilstva (kajti Kinezom se studijo naša evropejska zdravila), daje svéte celi dan, ker celó od daleč jo obiskujejo, da ogleduje in zdravi bolne. Marsikterikrat ima v enem mesecu vpisanih nasvetovanj do 1100. Na ta način poslala je že nekoliko stotin otrok s pomočjo sv. kersta v raj. O njenih obiskovanjih je omenjeno v letniku sv. detinstva v številki, ktero vam je poslala prečastita mati prednica.

(Konec sledí.)

Škofja Loka, 23. listopada. Mislil sem si danes: Ločani so res srečni ljudje, kdo bi to tajil? Imajo samostan kapucinski, ktereга očetje se toliko trudijo v spovednici in so toliko postrežljivi pri družih duhovnih opravilih; — imajo samostan uršulinski, ktereга blage gospé se trudijo za lepo odgojo laške ženske mladine; — imajo goreče farne duhovnike, zlasti krepkega, za vse dobro in blago vnetega gosp. fajmoštra; — imajo službe Božje toliko, kakor na tako majhnem prostoru menda malokje pod milim nebom. Rekel bi morebiti kteri: So pa Ločani tudi pobožni, da malo kje tako! No, pogovor sicer pravi, da so ljudje toliko zanikarnejši, kolikor bližje so cerkvi. Mi pa pozabiti nikakor ne smemo, kar sv. vera učí, da Bog bo toliko več terjál od ljudi, kolikor več jim gnád delí.

Da so Ločani res srečni, vidim tudi iz tega, ker jim je Bog poslal iz sosednje dežele moža blazega in pobožnega serca, značajnega g. Molinarija, kteri je že s dušo in s telesom tudi Ločan. Ta mož obrača svoje, s pridnim delom in s varčnostjo pridobljeno premoženje, kakor malokteri, revežem v prid in Bogu na čast. — Na svoje troške je napravil v farni cerkvi sv. Jakopa prelepo kapelico „Naše ljube Gospé“ z gotiškimi oltarjem iz cementa; napravil je lepoto kapucinski cerkvi, kapelico sv. Františka Seraf.; za prenovljenje podobe Marije brez madeža spočete na velikem tergu je on naj več pripomogel. In danes smo pri sv. Jakobu blagoslovili nov prelep križev pot, in večino stroškov bo poravnal zopet gosp. Molinari. — Molímo zanj, bodimo mu hvaležni!

Novi križev pot je naredil gosp. Plank na Dunaju po Führičovem. Delo Plankovo hvaliti sdi se mi nepotrebno; njegovo ime je že po Kranjskem prodobro znano. Le toliko naj rečem, da izjemá Šenklaški cer-

kev nobena na Kranjskem nima tako krasnega, umetniško dovršenega križvega pota, kakor laška cerkev sv. Jakoba. Malarija stane 1000 gl.; posebno lepo izdelani so tudi okviri v gotiškem slogu od podobarja Goslarja, table po 60 gl. Č. P. vikarij Placid iz Ljubljane so ga blagoslovili, primérno in podučno pridigovali, preč. gosp. dekan starološki pa so imeli veliko sv. mašo z obilno asistenço.

S to resnobno in častitljivo cerkveno slovesnostjo se je večerna veselica v čitalnici z obligatnim plesom slabo vjemala — wie die Faust aufs Aug'.

S Kerke. (*Sacrarium*.) Bistven del vsake farne cerkve je poleg kerstnega kamna „sakarrij“. Nahajajo se ravno v ti reči rade mnoge nedostojnosti. Morebiti vstrežem gospodom cerkvenim oskerbnikom, ako naznam, kakošen je „sacrarium“ na Kerki.

Navadna votlina v tla pod cerkveni tlak je pokrita s ploščo, ktera je ravna s tlakom. Ta plošča je predolbljena, in v tej votlini stoji meter visok kamen, kteri je od verha do tal prevertan, ima lično podobo, in se na verhu v 37 centimetrov široko skledo razširja. Ta skleda je s pokrovom pokrita in se zapre. Prednost takega sakrarija je: 1. Ni treba pri kerščenju nikakoršne skledé, v katero bi se kerstna voda pristregovala; kerščuje se nad sakrarijem samem, in kerstna voda teče z glave kerščenika naravnost v sakrarij. 2. V taki sakrariji se ne more družega devati, kakor voda, ali pa pepel, sicer bi se zamašila lukuja, ki meri le 3 centimetre. Rado se namreč marsikaj družega tudi noter meče, bombaž ali predivo od zbrisoavanja, kar se ima pa sežgati, in le pepel v sakrarij devati. 3. Tudi je častitemu namenu, kteremu služi, pristojniši, kakor navadne votline v tla. — Stane taki sakrarij tukaj okoli 12 gl., je praktičen in dostojen, primeroma ne drag.

V Terstu visokočastito škofijstvo naznanuje 25letnico neomadežanega Spočetja in pristavlja za Terst posebej: „Da tedaj vsi verniki tega mesta zamorejo na poseben način obhajati to obletnico, je škofijstvo tako vravnalo, da se v posameznih farnih cerkvah opravila veršijo, kakor je naznanjeno dalje spodej.

Vernike pa opominjamo, da naj se vdeležujejo teh opravil, v resnici skesani pristopajo k ss. sakramentom, da zadobivajo dobrotno dovoljene odpustke; naj molijo v namen sv. Očeta, da bi usmiljeni Bog na posredovanje vélike Neomadežane Device milostno blagovolil rešiti družinstvo vsega hudega, ki ga tare.

Red ss. opravil po posameznih cerkvah (nekoliko razločen od tega, kar smo bili prej iz časníštva posneli) je ta-le:

V stolnici pri sv. Justu bo 3dnevica 5., 6., 7. grudna; ob 10 vsak dan slovesna sv. maša in laška pridiga; popoldne o 1/2 5 Pete litanije in blagoslov.

V Jezuitovski cerkvi 8dnevica od 7. do 15. grud., vsak dan ob 4 popoldne pridiga, Pete litanije in blagoslov. (V nedeljo, 14. grudna, bo pa pridiga ob 11 popoldne.)

V novi cerkvi sv. Antona 3dnevica 6., 7., 8. grudna. Te dni o 1/2 7 s jutraj slovenska pridiga in sv. maša med petjem; o 1/2 5 popoldne laška pridiga, Pete litanije in blagoslov. (7. in 8. grudna ostane popoldne Božja služba slovenska, kakor druge krat.)

V cerkvi S. M. D. Pomočnice 9dnevica, ki se prične 30. listop.; vsak dan ob 4 popoldne laška pridiga, Pete litanije in blagoslov.

Pri sv. Jakobu se 9dnevica prične 30. listopada; vsak dan s jutraj ob 5 je sv. maša, slovenska pridiga; popoldne ob 4 rožni venec, slovenska pridiga, litanije in blagoslov.

V kapucinaki cerkvi pričetek 9dnevne 29. listop.; vsak dan popoldne ob 7 sv. maša s petjem, popoldne ob 4 pridiga, pete litanije, blagoslov.

V god sam v stolnici sv. Justa po pontifikalni sv. maši pridiga in Te-Deum, ki se poje tudi v vseh drugih cerkvah po slovesni sv. maši.

Iz Bukarešte. (*Škofjske katoliške deške šole in škofijsko semenišče.* [Konec.]) Kaj pa je naravni nasledek brezverske izreje? Brezverska odgoja preganja katekizem iz šole, prepuša otroku, da naj skerbi za svojo нравno odrejo. Jemlje mu tiste potrebne berzde, ki bi imele krotiti njegove srove strasti, in tako brez usmiljenja izroči otroka naj strahotnejšim nevarnostim in skušnjavam, s čimur se njegov naj dražji zaklad, njegova nedolžnost, za vselej zaveže in zapravi. Ako v šoli tako zanemarjenemu otroku ni pomagano sunaj šole s versko izrejo, otrok odrasla brez višjih občutkov in savednosti in bode pogosto hudodelnik, bogoskrunc, ismeček človeškega družbinstva. In res, od kod izvira, da je dandanašnji toliko samomorov, toliko smešnih v družbinstvu, od kod je rudečkarstvo, komunizem (grabljenje tujega blaga), nihilizem in enake zakletve zoper očitni red? Ali mar take strahovitosti izhajajo od tod, da so ljudje globoko prepričani, da bodo svoj dan od naj višega Sodnika na oster odgovor poklicani za vse svoje dela? da je On pri slehernem človeku gospod njegovega in drugih življenja, ne pa oni sami? da so svojim višjim dolžni pokorščino? O ne! Ne dá se utajiti, da sedanje rogovilstvo v družbinstvu je zgoli in edino sad pomanjkanja vere. Prav jasno in glasno pričajo to besede starega nemškega cesarja Viljema I. Ko so mu namreč po grozovitem napadu na njegovo življenje srenjski gospodje berlinskega mesta srečo vočili k njegovemu ozdravljenju, je cesar po besedi to-le rekel: „Poglavitna reč je pa, kakor ste prav opomnili v adresi, izreja mladine. Tukaj je treba oči odperite imeti. To je Vaša naloga, serca mladine na dobro ravnati, da se taki naklepi zopet ne prikazujejo, in pri tem naj tehtniši reč je — vera; verska izreja se mora še veliko globokeje in resnobniše poprijeti. V tem oziru tudi v našem mestu ni vse dobro vravnano.“

Pa ne le samo mogočni cesar nemškega deržavstva, ki se očitno skazuje prijatelja verske odreje, se zлага s našimi mislimi, ampak še celó njeni očitni sovražniki sračajo, če tudi nehoté, na proteče nevarnosti brezverskih načel.

Sedel je neki dan pri mizi Voltêr s svojima prijateloma d'Alembert om in Diderot-om, in poslednja sta brez prideržka pričela čez vero zabavljati in jo psovati; Diderot pa jima je kar hitro ukazal molčati, rekoč: „Krotita svoj preglasni jesik in čakajta, da moji strežniki odidejo; sakaj, ne maram od njih nocojšno noč umorjen biti, kar bi se svoj pot zgodilo, ako naše nauke ališijo in sprejmejo.“

Pač res; kak vspêh so zmôžne pokazati tiste šole, iz katerih je pregnana vera? Znamenitih časnikov eden v tem oziru prav dobro piše to-le: „Znanstva in isurjenosti se dosežajo, toda isreja ni dosežena, in stari Wellington je ni slabo zasolil, rekši: „Z vsim svojim šolskim olikavanjem brez pravil нравno-verske isreje pri mladini bodete sredili prekanjene hudiče.“ In dalje: „Smemo nategniti gotovo liberalno „Linzer Tagespost“, ktera je pod št. 72 l. 1874 prinesla strahotne pritožbe o smeraj večji srovosti in nepokorščini šolske mladine, tudi v obnašanju do učiteljev. Smemo tu tudi postaviti, da na Dunaju je l. 1877 pet mladih ljudi v šolski starosti s samomorom življenje si končalo, da se je нравnost grozno skazila med šolsko mladino; sej že letos naznanjajo časniki iz Linca, da linških otrok nekteri

so bili zarad нравnih hudobij iz ljudske šole odpravljeni... Še več; v nekem zboru pruskih učiteljev se je od vsih strani hudo tožilo, kako je šolska mladina vedno bolj divjaška, in neki meščan je k temu pristavil: „Da mladina prihaja divjaška, tega so krivi učitelji, ki o veri nič nečejo vediti.“ (Salzb. K.-Bl. 19. rožn. 1879.)

Sklenimo te natezanja z besedami slovečega Börneja, ki pravi:

„Brez vere človek nikoli ni srečen, živi od danes in je v skerbi zarad jutri. Vero redi materna skerbljivost božje previdnosti; nejeverec je berač, ki živi od milošnje slučajja. Vera je korenina učenosti; odločena od vere, je véda le kos lesa, ki ne obrodi ne ovetja in ne sadja. Brez vere je človek brez serca, velike žive misli prihajajo iz serca. Utegne človek brez serca pač imeti zmôžnosti, pa to so le ocukrani sadovi, ki žeje ne ugasijo...“

Taki je vvod v šolski program v katoliških šolah v Bukareštu. Kjer gospodujejo take načela, so zanesljivo tudi šole dobre.

Cvet in sad zrele molitve.

Zahvale.

Št. 1. Mati s 4 nepreskerbljenimi otroci, ki je bila v molitev priporočena, se je ozdravila; zato naznanja serčno zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Serca.

Z Zaliloga.

Duhovni pastir.

Št. 2. N. A. z Gorenjskega naznanja serčno zahvalo Naši ljubi Gospej za prejete mnoge milosti, dušne in telesne; — J. L. ravno tako, ker je vsled opravljane 9dnevne skor popolnoma rešena nadležne bolezni, ki jo je več lét nadlegala.

Prošnje.

Na nogi prav nevarno bolna prav lepo prosi bratovske molitve. — Neki ljudje v vednem kregu, da bi se vmirili in spravili. — Neka oseba je priporočena N. lj. G. in sv. Jožefu za pravo modrost; po uslišanji se hoče naznaniti zahvala. — Čisto obupala sem nad svojim zdravjem; obernila sem se še s serčnimi prošnjami do N. lj. Gospé in sv. Jožefa; prosite za-me, preljubi bratje in sestre! — Neka bolna goreče priporočena. Usliš. se nazn. — Mati prav serčno v bratovsko molitev priporoča svojega bolnega sina, da bi po prošnji Marije Device, ako je volja Božja, dosegel še ljubo zdravje. — Enako dolgo že bolna v glavi, ki bi serčno rada še zadobila ljubo zdravje, ako je volja Božja. — Dalje za smert bolna oseba, da ako ni volja Božja, da bi se ozdravila, da bi srečno sklenila svoje življenje. — Bolan duhoven bodi prav živo priporočen v vse prošnje in molitve za zdravje, če je Božja volja. — Bolnik za milost, da bi se z Bogom spravil, je prav posebno priporočen.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec listopad 1879.

I. Glavni namen: Razsvitljenje postavodajalcev in svetovalcev.

II. Posebni nameni:

1. grudna. (Ta mesec, zadnji v letu, ima 31 dni; dan je dolg 8 ur in 52 min.; solnce vzhaja ob 7 in 34 min., zahaja pa ob 4 in 26 min.) Sv. Eligij, zlatar, pozneje škof, † l. 659. Priporoč.: Dobra adventna spoved in obhajilo vsem katoličanom, posebej Slovencem. Pोजnanje živinske kuge. Cerkev na Francoskem.

2. Sv. Hromacij, škof v Ogleju okoli l. 400, je serčno branil katoliško vero soper takratne krivoverce. Priporoč.: Spreobrnjenje laških framonov. Več bolnikov. Zatrene umazanih bukev in podobnih.

3. (Zapovedani post.) Sv. Frančišek Ksav., indijanski apostelj, † 1552. Priporoč.: Spreobrnjenje Kitajcev, Indijanov itd. Dobra izreza otrok. Bolni na duši.

4. Sv. Barbara, dev. v Nikomediji, za sv. vero od lastnega očeta ob glavo djana; po tej grozovitosti ga je neutegoma z jasnega strela ubila. Priporoč.: Stanovitnost deviških. Mirnost in poblehnost mladine. Bresvérci za spregledanje.

5. (Zapovedani post.) Začetek 3dnevne k čistemu Spočetju. Sv. Saba, vstanovnik več kloštrov v sv. Sveti deželi, † l. 531. Priporoč.: Dobro pripravljane na praznik čistega Spočetja. Poravnava nekega razpora. Obvarovanje mladine pred pohujšanjem.

6. (Zapovedani post.) Sv. Nikolaj, patron stolne cerkve ljubljanske; njegove svetinje se časté v Bariu na Laškem; bil je škof v Miri (v mali Aziji), ves usmiljen do nedolžnih, posebno do deklic za ohranjenje nedolžnosti; † proti l. 327. Priporoč.: Vsi nedolžni za varstvo čednosti. Spreobrnjenje jutrovih dežel. Več srenjskih sadév.

7. Druga nedelja v Adventu. Evang.: Jezus hvali sv. Janeza Kerstn. (Mat. 11.) Sv. Ambrož, goreči škof v Milanu, je s svojo neprestrašenostjo spreobrnil cesarja Teodosija in s svojimi pridigami Avgušтина. Priporoč.: Škofje in pridigarji. Vredno prejemanje ss. zakramentov. Več dušnih sadév.

Listek za raznoterosti.

Vsa Ljubljana je bila preteklo sredo od 6 sveder do 8 na nogah, ko so slovenski sinovi domačega pešpolka Kuhna iz Bosne se vernili v Ljubljano. Bili so na kolodvoru slovesno sprejeti in so šli med godbo in obilnimi slavoklici v mesto skoz častitljivi slavolok ob Tavčarjevi hiši, kjer so društva po gospodičini Jamšekovi med slovenskim ogovorom izročile srebern lovor-venec za hrabro armado. C. kr. gospod polkovnik ga je sprejel in sam pripel na vojaško zastavo. Prijazno pogostovan in opočit v kratkem gre polk na Dunaj za posadko, in tudi tam ga boje slovesen sprejem čaka. Nekaj manjših oddelkov je bilo prišlo že poprej. — Veliko očetov in mater je veselih, ker zopet vidijo svoje sinove; gotovo so hvaležni za toliko dobroto. Kterih pa ni več, daj usmiljeni Bog njih dušam večni mir.

Truplo gr. Barbota je 26. t. m. c. kr. dvorni kaplan dr. Jan. Kulavice med asistencijo popoldne o 1/3 slovesno blagoslovil. Bila je rakev na mertvaškem odru okinčana s mnogimi vencji, katerih eden je bil od kluba desnega središča. Pričujočih je bilo veliko poslancev, nekaj ministrov. Slovanško pevsko društvo mu je zapelo mertvašnico; potem so merliča s 4 konji odpeljali na železnico, in 27. t. m. je bil neprecenljivi rojak in poštnjak položen v družinske rake v št. Rupertu.

Poterdilo. Prejel sem zopet s posebno hvaležnostjo 40 gl. 12 kr., sbirk „Zg. Danice“ za pogorelce na Verhniki. Dobrotljivi Bog prav obilno plačaj vaim dobrotnikom.

Verhnika, 21. listopada 1879.

Mart. Šlibar, dekan.

Poterdilo. Za pogorelce v Gorenjih Vremah sem prejel sledeče darila: Od neimenovanega dobrotnika

35 gl.; od al. vredništva „Zg. Danice“ svezček obleke *); s Verhnike 2 gld.; č. g. Janez Janč, župnik v Solčavi na Štajerskem, 5 gl.; č. g. Janez Čadež, duh. pastir v št. Ivanu, 5 gl.; č. g. dr. Juri Sterbenec, župnik v Hrenovicah, 10 gl.; neimen. dobrotnik 15 gl.; č. g. Janes Sajovic, župnik v Slavini, 3 gl. 40 kr.; č. g. Janes Šafer, župnik na Selih, 2 gl.; č. g. Leopold Albrecht, župnik v Dobu, 9 gl.; č. g. Franco Žagar, farni oskerbnik na Javoru, 3 gld.; neimen. dobrotnik iz Travnika 2 gld. 20 kr.; č. g. Jožef Lukanec, duh. pastir v Suhoriji, 7 gl.; č. g. Anton Zajdela, duh. pastir na Barki, 1 gl.; iz Sežane 5 gl. 22 kr.; neimen. dobrotnik v Sežani 50 kr.; iz Železnikov po neimen. dobrotniku sodček žeblijev; č. g. Valentin Klobus, farni oskerbnik na Vojskem, žakelj ječmena.

Vsem častitim dobrotnikom zakličem v imenu pogorelcev: Bog poverni! Daj jim zaslišati vesele besede iz ust sodnika Jezusa Kristusa: „Resnično, vam povém, kar ste storili kteremu teh mojih naj manjših bratov, ste meni storili!“

Vreme, 22. listopada 1879.

Ant. Fetih-Frankheim, župnik.

Brezbožnost, ki kaj nese. Eden dnevnikov popisovaje Ammergauske predstave Kristusovega terpljenja, ki jih imenuje „gledališke igrokaze“, pristavlja na zadnje: „To je pobožnost, ki kaj nese.“ — Večkrat pa se v svetnih kazališih za denar sasmehujejo cerkveni obredi, redovi cerkveni, cerkvene osebe itd.; zakaj pa takrat molči in ne reče n. pr.: „To je brezbožnost, ki kaj nese!“

V Sisku je umerl meščan Josip Novaković; le-tá je v poslednji volji zapustil 3000 gold., katerih obresti bode dobival mladenec iz duhovnj: Sela, Žažina ali Farkasić, ki se želi posvetiti duhovskemu stanu in se že ko gojenec učí v zagrebakem semenišu svetega bogoslovja.

Posvečuj praznik! Župan v Faldu na Švicarskem je dal ukaz, v katerem spominja, kako je skrunjenje dneva Gospodovega skosi in skosi nasprotno časti njih dežele, ne le v katoliškem, ampak tudi v svetnem oziru, in zavrača na 7. člen srenjske postave od 13. rožn. 1854, čegar prva točka velela: „V praznik je vsako očitno delo ostro prepovedano...“ Dalje še posebej določuje, kaj je prepovedano o času božje službe in kakošna kazneni sadene keršivce te zapovedi.

V Šakopee v Ameriki, kjer je naš rojak g. Plut duhovni pastir, je bil 9. okt. novaren požar; prišli so pa gasilci iz mesta št. Pavla po železnici na pomoč in so ogenj ukrotili. Gasilci o tej priliki močno hvalijo gostoljubnost gosp. dekana in župnika Pluta. (W.)

V katoliške Cerkev povernil se je v Woodstocku (Illinois, Amerika) protestanški pridigar J. A. Starke. Ravno tako soproga višega sveznega sodnika — gospa Fieldova — in gosp. Harry Engelhardt iz Ebensburga.

Za vso šolsko mladino in sploh za take, ki študirajo ali beró. Sv. Tomaž Akvinski je složil kratko in prelepo molitvico, ki jo je vsak dan klečé molil. — Sv. Oče Leon XIII so jo 29. rožnika 1878 s 300 dni odpustka na dan obdarovali za vsacega, ki jo saj s skesanim srcem moli pred študiranjem (učnjem) ali branjem. Glasl se:

„Dodeli nam, prosim, usmiljeni Bog, da to, kar je tebi dopadljivo, goreče želimo, umno išemo, prav spoznamo, in popolnoma spolnujemo v hvalo in slavo tvojega Imena.“

*) Denarce nabirke pošljemo v kratkem; sato bi bilo prav, kdor ima še kaj odmenjenega, da bi poslal. Vr.

V latinskem jeziku:

„Concede nobis, quæso, misericors Deus, quæ tibi sunt placita ardentius concupiscere, prudenter investigare, veraciter agnoscere, et perfecte implere ad laudem et gloriam Nominis tui. Amen.“

Vsak učenec, učenka, si jo prepiši, deni v mašne bukvice, ali pa v pismovnjaček, pa jo skesano in zvesto moli vsaki dan, posebno pred učenjem.

Kakošna živina je vredna premij? V White Earth-u (Beli zemlji) med Indijani ameriškimi so letos od 21. kim. skoz 5 tednov imeli razstavo poljskih reči, ži-vine itd. Bila je razstavo napravila ameriška vlada, ki je za premije odločila 500 dolarjev. Eden sadevni gospodov je nekemu indijanskemu glavarju pojasnoval, kako bodo naj lepši in debelši voli in krave dobili da-rove, premije. Ta pa je bil nejevoljen in je rekel, da je to po krivici. Moji voli, je pristavil, so mógli vse poletje terdo delati, drugi Indijani pa so s svojimi vóli malo delali, in samo zato so njih vóli tako debeli; torej merševim vólom gre darilo! — Res je bil ta po-glavar tako priden in delaven, da si je bil s lastnimi rokami kmetijo napravil in vravnal.

Ta razstava je bila smés od Indijanov in olikanih Amerincev. Vidile so se silne raznoterosti od pridel-kov, živali in izdelkov — olikanih in divjaških. Vsaka indijanskih žen je hotla imeti premijo za svoje izdelke. Is šol katoliških redovnic so bile viditi prav mnogotere in koristne ročne dela; državna (brevverska) šola pa se ni imela s ničimur skasati.

Prišlo je veliko tujih gostov od daleč, tudi par katoliških škofov, in Indijani so slišali o tej priliki pod-učnih govorov.

Indijanom je bila posebno všeč godba; rekel je eden: Renčanje makve (medveda) ni nič proti germenju „kitči pipigvan-a“ (velike basove pišali).

Take razkasovanja vabijo Indijane k delu. Veliko pa jih že dela zavoljo vesti po pregovoru: „Móli in delaj!“

Poslednje novice. Odsek za legaliziranje v držav-nem sboru se je odločil za popolnoma odpravo posilnega legaliziranja; ako zbornica ta sklep sprejme, bode ob-šinstvu veliko dobroto storila. Obeta se, da posihmal bode zbornica s svojimi opravili hitela in vsak dan seje imela. 25. t. m. je bilo razglašeno poročilo vojaške po-stave in večina priporočila, da naj se vladina predloga sprejme; isreka pa upanje, da bode vlada v notranjem področji vojniškem prihranitve dosegla. Česko-moravski klub je priporočil, da pri glasovanji za to postavu se nobe-den izmed njih ne smé pogrešati. Ako vojaška postava ne dobi potrebne večine dveh tretjin glasov, se misli, da bo vlada državni sbor raspustila in pri novih volitvah dobila obilniši večino, kar je tudi gotovo. — Novo-ita-lijani imajo sopot enkrat novo ministerstvo, kteremu predsednik je Cairol. Kdo bo očel, koliko jih je že bilo! — Njih veličanstvo cesar in cesarovič Rudolf sta 25. t. m. zapored obiskala Napolitanskega kralja in kra-ljico. Je-li to brez pomena? — Belgijanski framaconi že nekaj časa svét slepijo, kakor bi bili ondotni škofje v rasporu s Rimom. Toda iz Belgije in iz Rima pote-rujejo naznanila, da edinost in podložnost belgiških ško-fov do svetega Stola nikoli ni nehala, kakor so nekteri natolcevali iz govora ministra Frere-Orbana.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Čč. gg. so dobili duhovnije: Jan. Lapajne (adm. v Dražgošah) Studenec; Andr. Ra-

movš (duh. pom. in kat. v Loki) Svibno; Jan. Golob (duh. pom. v Cerkljah) Motnik; Ant. Jamnik (dosed. admin.) Sorico. Č. g. Jan. Karlin (duh. pom. v Lašičah) gre za administr. v Doberniče, in č. g. Ant. Mandelo (duh. pom. v Preserjih) za admin. v Banjaloko. Pre-stavljena sta čč. gg.: Fr. Spental iz Mengša v Cerklje; Jož. Samide iz Moslja v Lašiče. Cerkveno vmešdeni so čč. gg.: Jak. Poličar za Podbresje; Ant. Zorc za Mokronog; Jan. Dolžan za Ihan. — Razpisani ste du-hovnji: Sv. Magdalena v dekaniji Idrijski, in Dražgoše v Loški dekaniji.

Dobrotni darovi.

Za katol. pogorelo cerkev v Sarajevu v Bosni: Mar-jeta Vandrovec 10 gl. — Neimen. gospa 10 gl.

Za pogorelce v Sarajevu: Z. Zalega Loga 3 gold. 50 sld.

Za opravo nove cerkve v Glamoči v Bosni: G. P. Resman 60 sld.

Za cerkve v Bosni: Gdnja. J. Kotnik 24 pál in 5 rutic za kelih. — Fara sv. Rupert 3 gl.

Za misijon v Adrianopolu: Gdnja. J. Kotnik 4 gl.

Za afrikanski misijon: Fara sv. Rupert 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Mavčič 96 sld.

Bridkega serca tužno vest poročamo, da je po sklepu Božje Previdnosti blagorodni gospod

Jožef Emanuel grof Barbo-Waxenstein,

Baron Gutneški, Paški in Cobelberški, grajščak na Rakovniku in Dobu na Kranjskem,

e. kr. kamernik, avstr. državni in kranjski deželni poslanec,

23. nov. 1879 o petih popoldne, v 55. letu svoje starosti in 24. srečnega zakona, previden s sv. za-kramenti, po kratki bolezni, iz tega sveta v boljo večnost se preselil.

Truplo ranjcega bo v torek, 25. nov. o 1/2 3 pop. v cerkvi M. B. pri Šotih na Dunaju slovesno bla-goslovljeno, potem v domovino prepeljano ter v če-tertek, 27. nov. ob 3 pop. na farnem mirodvoru pri sv. Rupertu v lastno rakev djano.

Svete maše za dušo ranjcega bodo 25. nov. ob 10. v c. dvorni kapelici, 26. nov. ob 10 v cerkvi M. B. pri Šotih na Dunaju, 28. nov. pa v Št. Ru-pertu na Kranjskem.

Predrazega rajnega goreče priporočamo v mo-litev in pobožni spomin.

Valeska grofinja Barbo, roj. grof. Arko, supruga.

Anton grof Barbo-Waxenstein, sin.

Marija grofica Barbo-Waxenstein, Angela Pija grofica Barbo-Wachsenstein, hčeri.

Adela grof Barbo-Waxenstein, roj. grof. Batthyány, mati.

Ida bar. Lazarini, roj. grof. Barbo-Waxenstein, Albina bar. Lang, roj. grof. Barbo-Waxenstein, Marija bar. Apfaltrern, roj. grof. Barbo-Waxenstein, sestre.

Maks Valerij grof Barbo-Waxenstein, e. k. stotnik konj. iz/s., brat.